

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (621/2011) 40 §:n nojalla

kaivoslupaa koskevan kuulemisasiakirjan

Yhtiö: Morenia Oy
Kaivosalue ja KaivNro: Pihlaja K20143
Alueen sijainti: Puolanka

Kuvaus kuulemisasiakirjasta

Kaivosluvassa annettujen määräysten sekä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistaminen

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset kuulemisasiakirjasta voi lähettää 8.11.2021 mennessä KaivNro K20143 mainiten Tukeisiin, osoitteeseen PL 66, 00521 Helsinki tai sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi

Kuulutuksen nähtävilläolo

Kuulutusasikirjat ovat nähtävänä Tukesin verkkosivuilla
<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/yleiset-ja-yksityiset-edut-kaivostoiminta>

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi, puh. 029 5052 132

Kuulutettu 1.10.2021

Pidetään nähtävänä 8.11.2021 saakka.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

**KAIVOSLUVASSA ANNETTUIEN MÄÄRÄYSTEN SEKÄ YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI
TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN**

Kaivoslaki (621/2011) 52 § ja 62 §

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukesin) laatima yhteenveto kuultavasta kohteesta

Kaivosalueen haltija

Morenia Oy
y-tunnus: 3169375-1
Oulu
Suomi

Yhteystiedot:

Morenia Oy
Automaatitietie 1
90460 Oulunsalo

Lisätietoja antaa:

Timo Kuiri, puh. +358 400 263880

Kaivosalue

Pihlaja (KaivNro K20143)

Sijainti

Puolanka (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

Kuulemisen peruste

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 52.3 §, 62 §, 108 § ja 109 §.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;

- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
 - Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.
 - Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa. Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti.
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Lupaviranomaisen on kaivoslain 62 §:n mukaan tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Lupaviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa.

Tukes viittaa Pihlajan kaivosalueelle annettuihin lupamääräyksiin 16.2.2016 lupatunnuksella KL2014:0004, erityisesti lupamääräykseen 11:

Lupamääräykset tarkistetaan 1.5.2021. Mikäli Pihlaja-kaivosalueen toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Tukesin päätöksessä sovellettavat säädökset

Kaivoslaki 56.1 §

Kaivoslupaa koskevassa päätöksessä on selostettava hakemuksen tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin päätökseen. Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Kaivoslaki 62.2 §

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vähintään kymmenen vuoden välein. Lupaviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa. Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä myös määräajan voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä voidaan määrätä tarkistettavaksi määräajoin.

Kaivoslaki 38 §

Asian selvittämisessä saamelaiden kotiseutualueella, koltta-alueella ja erityisellä poronhoitoalueella noudatetaan kaivoslain 38 §:ää.

Kaivoslaki 108 §, Vakuus kaivostoiminnan lopettamista varten

Kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.

Kaivoslaki 109 §, Vakuuden asettamista koskeva menettely

Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.

Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka kaivoslupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai luvan voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.

Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevilla asioilla.

Kaivoslaki 110 §, Vakuudesta suoritettavat kustannukset

Vakuudesta voidaan suorittaa ne kustannukset, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tai asianomaisessa luvassa määrättyjen velvoitteiden suorittamiseksi.

Kaivosviranomaisen tulee vapauttaa vakuus, kun luvanhaltija on täyttänyt 1 momentissa tarkoitetut veloitteet. Vakuus on mahdollista vapauttaa myös osittain.

Tukesin 16.2.2016 antamat lupamääräykset lupatunnuksella KL2014:0004

LUPAMÄÄRÄYS 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Kainuun ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Perustelut: Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiensä vastaista.

LUPAMÄÄRÄYS 2

Kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tässä päätöksessä tarkoitetulla kaivosalueella kymmenen vuoden kuluessa.

Perustelut: Kaivoslain 52 §:n perusteella kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

LUPAMÄÄRÄYS 3

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut: Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

LUPAMÄÄRÄYS 4

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaisen kaivosalueen kiinteistöjen omistajille vuotuinen korvaus (*louhintakorvaus*).

Louhintakorvauksen vuotuinen suuruus kiinteistöä kohti on 50 euroa hehtaarilta. Lisäksi louhintakorvauksena maksetaan:

1) kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet huomioon ottaen kohtuullinen korvaus louhitusta ja hyödynnetyistä muusta kaivosmineraalista kuin metallimalmista sen mukaan kuin:

- a) kiinteistön omistaja ja kaivosluvan haltija sopivat; tai
- b) kaivosviranomaisen kiinteistön omistajan tai kaivosluvan haltijan hakemuksesta vahvistaa.

Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat olennaisesti muuttuneet, kiinteistön omistaja tai kaivosoikeuden haltija voi vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettun korvauksen.

Jos lupaviranomainen on lykännyt kaivosluvan raukeamista 68 §:n 3 momentin mukaisesti, on tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu korvaus 100 euroa hehtaarilta (*korotettu korvaus*), kunnes kaivostoiminta aloitetaan tai sitä jatketaan.

Velvollisuus louhintakorvaukseen alkaa, kun kaivoslupa on lainvoimainen. Velvollisuus korotettuun korvaukseen alkaa, kun päätös kaivostoiminnan uutta aloittamisaikaa tai toiminnan jatkamista koskevaksi määräajaksi on lainvoimainen.

Kaivosluvan haltijan on toimitettava kaivosviranomaiselle tiedot louhintakorvauksen vahvistamista varten viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä maaliskuuta. Kaivosviranomaisen vahvistaa päätöksellään louhintakorvauksen suuruuden vuosittain.

Louhintakorvaus on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen päätös louhintakorvauksesta on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkempia säännöksiä louhintakorvauksen vahvistamista ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta, louhintakorvauksen määrittämisen perusteista ja kaivosviranomaiselle louhintakorvauksen vahvistamista varten toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Perustelut: Kaivoslaki 100 § ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 33 §

LUPAMÄÄRÄYS 5

Kaivosluvan haltijan on maksettava tämän luvan mukaiseen kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödystä vuotuinen kiinteistökohtainen korvaus (*sivutuotekorvaus*).

Sivutuotekorvauksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon sivutuotteen taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet. Jos kaivosluvan haltija ja kiinteistönomistaja eivät sovi korvauksesta, on se enintään 10 prosenttia sivutuotteesta saadusta myyntitulosta.

Perustelut: Kaivoslaki 101 §

LUPAMÄÄRÄYS 6

Kaivoksen rakentamiseen ja tuotannolliseen toimintaan on oltava kaivosviranomaisen lupa (kaivosturvallisuuslupa).

Perustelut: Kaivoslaki 121 §

LUPAMÄÄRÄYS 7

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

LUPAMÄÄRÄYS 8

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

LUPAMÄÄRÄYS 9

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

LUPAMÄÄRÄYS 10

Kaivosluvan haltijan on asetettava 50 000 euron suuruinen omavelkainen pankkitakaus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain mukaisia lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten.

Kaivosvakuus on asetettava viimeistään vuoden kuluttua tämän päätöksen antamisesta.

Perustelut:
Kaivosvakuudella katetaan seuraavat toiminnot:

Kaivosvakuudella katetaan kaivosalueen maisemointitöiden luiskaukset ja louhoksen aitaaminen teräsaidalla.

Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

LUPAMÄÄRÄYS 11

Lupamääräykset tarkistetaan 1.5.2021. Mikäli Pihlaja -kaivosalueen toiminnassa tapahtuu tai havaitaan (Tukesin kaivostarkastuksissa) oleellisia muutoksia, tarkistusväliä aikaistetaan.

Perustelut: Kaivoslaki 62 §

Tukesin tiedonanto kaivosalueen haltijaa ja kaivosvakuutta koskien

Pihlaja-kaivosalueen kaivoslupa (lupatunnus KL2014:0004) on myönnetty 16.2.2016 Morenia Oy:lle (Y-tunnus 2558445-2). Morenia Oy:n konkurssin jälkeen kaivoslupan haltijana on ollut Morenia Oy:n konkurssipesä (3007989-9), jolta kaivoslupa on siirretty 8.4.2021 annetulla Tukesin siirtopäätöksellä PSW Kivi Oy:lle (3169375-1). PSW Kivi Oy on 22.6.2021 muuttanut nimensä Morenia Oy:ksi.

Tukesin 16.2.2016 antamalla päätöksellä määrätty kaivosvakuus suuruudeltaan 50 000 euroa on asetettu Tukesille. Vakuutta ei ole vapautettu. Kaivoslupan nykyinen haltija asettaa uuden kaivosvakuuden tämän asian kuulemisen jälkeen annettavan Tukesin päätöksen mukaisesti.

Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta

Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta on esitetty liitteessä 2.

Kaivosyhtiön esitys kaivosvakuuden suuruudesta ja vakuuden lajista

Yhtiö esittää, että vakuuden suuruudeksi määrätään 5 000 euroa. Vakuuden lajiksi esitetään rahoituslaitoksen antamaa takausta. Yhtiö myös esittää, että vakuuden määrää tarkistetaan töiden edistymisen mukaisesti.

Toiminnan aloittamisen yhteydessä alueelle asennetaan portti ja varoituskyltit. Koeottotoiminnan seurauksena alueelle on muodostunut noin 1000 neliömetrin vesiallas, jolle ei ole aitaustarvetta. Vakuudella katetaan tämänhetkiset vähäiset luiskaustarpeet.

Kaivosalueella ei sijaitse rakennuksia eikä purettavia sähkölinjoja. Toiminta alueella ei vaadi kiinteiden rakenteiden rakentamista.

Alueen lopullinen luiskaaminen tehdään ottamistoiminnan yhteydessä. Lopullisen vakuuden tulee kattaa alueen saattaminen turvalliseksi. Näin ollen se kattaa tarvittavat loppuluiskaukset ja mahdollisesti alueen länsireunaan syntyvän kalliojyrkänteen suojaamisen kestäväällä teräsaidalla. Tarvittavan teräsaidan pituus on noin 90 metriä. Tarvittavan lopullisen vakuuden suuruus on noin 5 000 euroa.

Tukesin lisätietoja maanomistajille

Tukes pyytää huomioimaan seuraavaa:

Kaivospiiritoimituksessa tai kaivostoimituksessa määrätyt kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista kaivostoiminnan aiheuttamista vahingoista ja haitoista eivät kuulu tähän kuulemismenettelyyn eivätkä sen jälkeiseen päätöksentekoon.

Näihin asioihin liittyviä mielipiteitä ei siis huomioida tässä kuulemismenettelyssä eikä sen jälkeisessä päätöksenteossa.

Edellä mainituissa asioissa toimivaltainen viranomainen on Maanmittauslaitos.

Lausuntopyynnöt, asianosaisten kuuleminen ja asiasta tiedottaminen

Tukes pyytää ennen päätöksentekoa asiasta lausunnot Puolangan kunnalta, Kainuun ELY-keskukselta, Kainuun liitolta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Ennen asian ratkaisemista Tukes varaa asianosaisille tilaisuuden tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta. Muille kuin asianosaisille Tukes varaa tilaisuuden ilmaista mielipiteensä lupaa koskevassa asiassa.

Asia annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Puolangan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tukes tiedottaa kuulutuksen julkaisemisesta Puolanka-lehdessä. Kuulutuksesta annetaan erikseen tieto asianosaisille.

Kaivoslaki 37 §, 39 § ja 40 § sekä valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 25 §

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiölle ja muille asianosaisille on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoista ja muistutuksissa esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta asianosaisille on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kaivoslaki 42 §

Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. Kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamisesta sekä esitys vakuudesta

Pihlaja-kaivosalueen K20143 sijainti (mittakaava ja rajat ohjeelliset)

29.9.2021

Morenia Oy
Automaatitietie 1
90460 Oulunsalo

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 HELSINKI
maria.kivi@tukes.fi
ossi.leinonen@tukes.fi

Selvityspyyntö 9.9.2021 TUKES Pihlajan kaivosalueen yleisten ja yksityisten etujen tarkistaminen

SELVITYS YLEISEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISESTA PIHLALAN KAIVOSALUEELLA

Korjaamme aiemmin 17 9 2021 lähetettyä liitettä oheisella uudella liitteellä

Oulussa 29.9.2021

Ystävällisin terveisin

Morenia Oy

Timo Kuiri

SELVITYS YLEISEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISESTA PIHLALAN KAIVOSALUEELLA

1 SELVITYS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISESTA

1.1 Haitallisten vaikutusten välttäminen ja rajoittaminen sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistaminen

Pihlajavaaran kaivoksella ei ollut toimintaa vuosien 2012 ja 2013 koenostojen ja pilottiajojen jälkeen. Alueelta on nostettu koenostoluville yhteensä 5000 tonnia kaoliinia. Alueella on voimassa olevat kaivos- ja ympäristöluvat, joiden määräysten mukainen kaivostoiminta voidaan aloittaa. Kaivoslupa on myönnetty 16.2.2016 ja ympäristölupa 10.12.2018. Toiminnan aloittaminen on antanut odottaa itseään meneillään olevien kehitysprojektien vuoksi.

Kaivostoiminnan vaikutuksien ehkäisemiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi yhtiö toimii lainsäädännön sekä kaivos- ja ympäristölupien mukaisesti. Lisäksi yhtiöllä on vakiintuneet tavat ja ohjeet toiminnan harjoittamiseksi. Näin toimimalla toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön, yleiseen turvallisuuteen sekä yleiseen ja yksityisiin etuihin. Ympäristövaikutuksia seurataan viranomaislupien määräysten mukaisesti sekä yhtiön omaehtoisella valvonnalla.

Toiminta alueen läheisyydessä ei sijaitse häiriintyviä kohteita lähimmän asutuksen sijaitessa noin 650m etäisyydellä. Seulonnan aiheuttamat melu- ja pölyvaikutukset rajoittuvat työmaa-alueen välittömään lähiympäristöön. Kuivimpaan aikaan seulontalaitoksen pölyämistä hallitaan tarvittaessa kevyellä vesisuihkulla sekä hihnakuljettimien koteloinneilla. Kuljetukset järjestetään olemassa olevaa tiestöä pitkin niiden suuntautuessa pääosin kantatietä nro 78 etelään.

1.2 Toimenpiteet, joilla varmistetaan, ettei kaivostoiminnassa harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä, louhintatyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta

Aikaisemmin suoritettulla koetoiminnalla on varmistettu esiintymän laadun soveltuvuudesta aiottuun käyttötarkoitukseen. Kaoliinisaviesiintymä on osittain paljastuneena ja osittain 0-5m moreenikerroksen alla. Pintamoreenit läjitetään varastoalueen pohjalle tasauskerrokseksi. Esiintymän suunta, laajuus ja syvyys tarkentuu toiminnan edetessä. Ottoa on tarkoitus toteuttaa koko ottoalueen laajuudelta kerroksittain syventäen ja samalla huolehtien luiskakaltevuuden turvallisuudesta. Kaoliinin seassa oleva kvartsikivi erotetaan kuivaseulonnalla ja varastoidaan jatkokäyttöä varten. Alueen länsilaidalla sijaitsee ennakkotietojen mukaan lähes pystysuora, kiteinen kvartsimaasälpäliuskeinen kiintokallio, joka paljastuu näkyviin toiminnan edetessä. Toimintaa lopetettaessa ottoalueen reunat muotoillaan kallioseinämää lukuun ottamatta turvallisilla luiskakaltevuuksilla, jyrkkä kallioseinä turvataan kiinteällä teräsaidalla. Alueelle muodostuu osittain veden täyttämä allas. Alueen siistimisessä käytetään paikalla olevia maa-aineksia. Vesipinnan alapuolisiin verhoiluihin ei käytetä humuspitoisia maa-aineksia. Muodostuvaa veden täyttämää allasta ei täytetä enempää kuin turvallisten luiskakaltevuuksien saavuttamiseksi on välttämätöntä.

1.3 Tutkimustulokset ja esiintymän laajuus

Puolangan Pihlajavaaran kaoliinisaviesiintymää on tutkittu ja jonkin verran hyödynnetty jo 1930- ja 1940-luvuilla Paraisten Kalkki Oy:n toimesta, jolloin alueella oli vesiseulontalaitos.

Vuosina 1981–1983 Geologian tutkimuskeskus ja Oy Lohja Ab etsivät yhteistyössä kaoliiniesiintymiä Puolangalla. Geologian tutkimuskeskus on tehnyt Kainuun Etu Oy:n toimeksiannosta Kainuun kaoliinien käyttökelpoisuusselvityksen vuonna 2005 (Niemelä 2005). Selvityksessä tutkittiin mm. Pihlajavaaran alueen kaoliinin käyttökelpoisuutta teollisuuden raaka-aineeksi.

Vuonna 2009 Morenia Oy selvitti Puolangan kaoliiniesiintymien laajuutta ja riittävyyttä teolliseen tuotantoon (Kempainen ym. 2009). Lisäksi tutkimusten tavoitteena oli määrittää kaoliinin soveltuvuus metakaoliiniin ja vedenpuhdistukseen käytettävän materiaalin valmistamiseen. Tutkimuksia tehtiin kesä ja syyskaudella 2009 kairauksia tehtiin Auger-tyyppisellä ja timanttikairauskalustolla, kallionäytekairaustekniikkaan perustuvalla kolmoisteräputkella sekä kaivinkoneella. Tutkimusalueen vetisyys ja paksut peitteet haittasivat paikoin kaivinkonetutkimuksia Pihlajavaarasta näytettä otettiin materiaalin tutkimista varten noin 10 000–12 000 kg.

Kainuun kaoliinit ovat synnyltään primäärisiä kaoliineja, jotka ovat syntyneet arkoosikvartsiittien sekä maasälpäpitoisten serisiittikvartsiittien rapautuessa. Esiintymät ovat laaja-alaisia ja homogeenisiä vaaleita rapautumia, joiden huonona puolena on rapautumisasteen nopea heikkeneminen alaspäin. Pihlajavaaran kaoliini on poltettuna värillistä. Kaoliinisaven päämineraalit ovat kaoliiniitti (läpimitta 0–63 µm) ja kvartsi (63 µm–2 mm).

Vuoden 2009 tutkimusten perusteella Pihlajavaaran esiintymän yläpuolella on maata 0–6 m. Kaoliinisavikerroksen paksuus vaihtelee 5,5–20 metrin välillä. Paikoin kaoliinisavi ulottuu jopa 40 metrin syvyydelle. Esiintymän pituus on arviolta 300 m ja leveys 40–80 m, ja sen kaoliiniittipitoisuus on 30 %.

Esiintymän kooksi on tutkimusten perusteella arvioitu 1,2 miljoonaa tonnia.

Hakija on aloittanut kaoliinisaven oton koetoiminnan vuonna 2012. Aluehallintovirasto on myöntänyt hakijalle koetoimintaluvan kaoliinisaven kaivamiselle päätöksellään 13.6.2012 ja luvan jatkamiseksi on annettu uudella päätöksellä 10.7.2013 (Päätös nro 77/2013/1, Dnro PSAVI/36/04.08/2013).

Koetoiminnan tarkoituksena oli ottaa kaoliinisavea tutkimustarkoituksiin. Vuosien 2012–13 tutkimuksilla selvitettiin kaoliinisaven soveltumista hyödynnettäväksi rikastamisen jälkeen vedenpuhdistuksessa. Vuonna 2013 aloitetut tutkimukset materiaalin hyödyntämiseksi betoniteollisuudessa ovat edelleen kesken. Kaoliinin tarve esimerkiksi betoniteollisuudessa näyttää tulevan yhä tärkeämmäksi jo pelkään hiilidioksidipäästöjen vähentämisen kannalta.

Koetoiminta-alueen laajuus oli noin 1 ha ja otettu kaoliinin määrä oli vuonna 2012 noin 1400 tonnia ja vuonna 2013 noin 3600 tonnia. Koetoimintavaiheessa kaoliinisavea kaivettiin alle viiden metrin syvyydelle.

1.4 Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Kaivosalue ei sijaitse poronhoitoalueella.

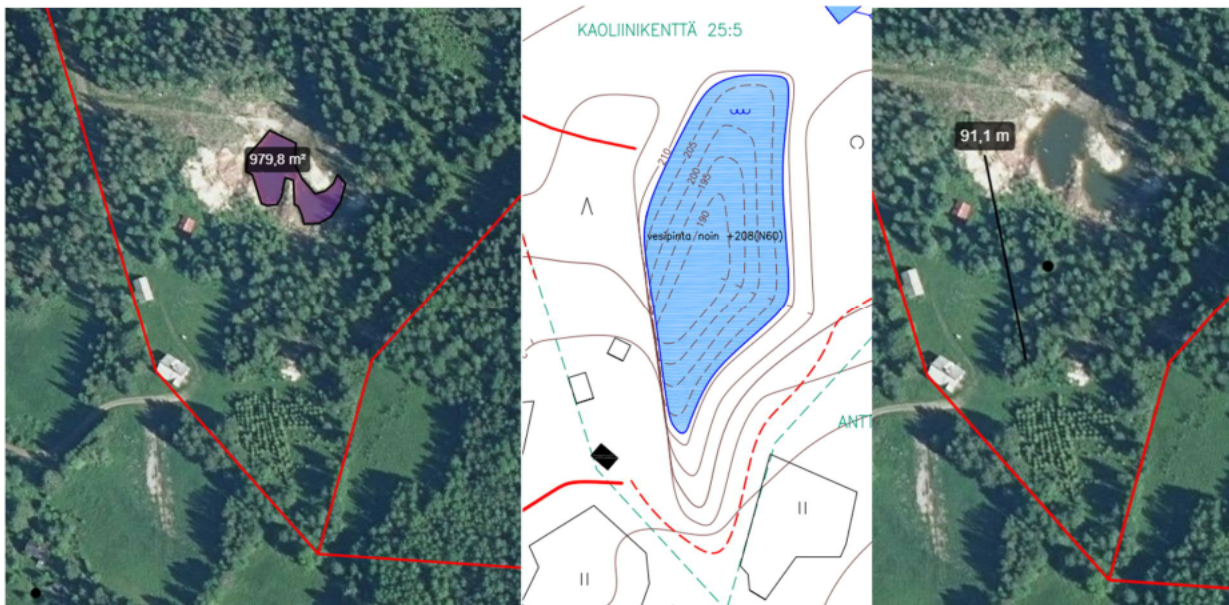
1.5. Sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella

Kaivoalue ei sijaitse saamelais tai koltta alueella.

1.6 Kaivostoiminnan lopettamisen vakuus sekä selvitys muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista

Hakija esittää, että vakuuden suuruus määritetään vastaavan kokoluokan maa-ainestenottoalueen vaatavuuden mukaan siistittäessä alue turvalliseen kuntoon. Ottotoiminta ei eroa tavanomaisesta hiekan, soran tai moreenin ottamisesta eikä vaadi toteutuksessa erikoiskalustoa, alueen erikoisjärjestelyitä eikä kiinteiden rakenteiden rakentamista Toiminnan aloittamisen yhteydessä alueelle asennetaan portti ja varoituskyltit. Hakija esittää, että vakuuden suuruudeksi määrätään 5 000 euroa. Koeotto-toiminnan seurauksena alueelle on muodostunut noin 1000 neliömetrin vesiallas, jolle ei ole aitaustarvetta Vakuudella katetaan tämän hetkiset vähäiset luiskaustarpeet. Hakija esittää myös, että vakuuden määrää tarkistetaan varsinaisen ottotoiminnan edetessä Alueen lopullinen luiskaaminen tehdään ottamistoiminnan yhteydessä. Lopullisen vakuuden tulee kattaa alueen saattaminen turvalliseksi. Näin ollen se kattaa tarvittavat loppuluiskaukset ja mahdollisesti alueen länsireunaan syntyvän kalliojyrkänteen suojaamisen kestäväällä teräsaidalla. Tarvittavan teräsaidan pituus on noin 90 metriä. Tarvittavan lopullisen vakuuden suuruus on noin 5 000 euroa.

Kaivosalueella ei sijaitse rakennuksia eikä purettavia sähkölinjoja

Toiminnan luonne ja otettavan materiaalin laatu huomioiden alueen jälkitarkkailulle ei katsota olevan tarvetta.

Hakija esittää, että vakuudeksi hyväksytään rahoituslaitoksen antama takaus ja, että takauksen suuruutta voidaan tarkastaa lupa aikana työnaikaisten töiden edistymisen mukaan.

1.7 Lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettava määräaika

Morenia Oy esittää, että lupamääräyksiä vaatimien selvitysten tekemiseksi myönnetään vähintään kuuden kuukauden määräaika. Mikäli selvitykset liittyvät kasvistoon tai eläimiin on niiden suorittamiseksi huomioitava seuraava otollinen kasvu tai pesintäaika.

1.8 Muut kaivoslain nojalla tapahtuvat, toimintaa koskevat seikat sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa kiellettyä seurausta

Hakijan näkemyksen mukaan toiminnasta ei aiheudu laissa kiellettyä seuraamusta toimittaessa lainsäädännön, kaivos- ja ympäristölupien ja kaivosviranomaisen määräysten mukaisesti.

1.9 Selvitys muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

-

2 ARVIO KAIVOSLAIN 108 §:N MUKAISEN VAKUUDEN SUURUUDESTA JA VAKUUDEN LAJISTA

Selvitys on esitetty kohdassa 1.6.

3 AJANTASAISET KAIVOSALUEIDEN KIINTEISTÖJEN OMISTAJATIEDOT OSOITTEINEEN SEKÄ VASTAAVAT TIEDOT KAIVOSALUEEN RAJANAAPUREILTA JA KAIVOSYHTIÖN MUIKSI ASIANOSAISIKSI KATSOMILTA TAHOILTA

Kaivosalueen omistajien yhteystiedot:

Tila 620-409-25-27, Kaoliini

[Redacted contact information for Kaoliini]

Rajanaapurien omistajien yhteystiedot:

Tila 620-409 25-9, ANTTILA

[Redacted contact information for ANTTILA]

Tila 620-409-25-16, PIHLAJA

[Redacted contact information for PIHLAJA]

Tiedot perustuvat väestötietojärjestelmään.

